

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ करिता नवीन
महाविद्यालयास अंतिम मान्यता देणेबाबत
(न्यायालयीन प्रकरण)

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : HTED-२९०११/१२/२०२४/८३७०५४/(HE-४)
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: १७ फेब्रुवारी, २०२५

- संदर्भ:**
- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. एनजीसी २०२२/(११४/२२)(१)/मशि-४, दिनांक १६.०८.२०२२.
  - २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दिनांक १५.०९.२०१७
  - ३) मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे या दाखल याचिका क्र. ४४९९/२०२४ मधील दिनांक ०१.०८.२०२४ रोजीचे आदेश.

प्रस्तावना:-

सौजन्य शिक्षण संस्था, कन्हाळगांव ता. मोहाडी, जि. भंडारा या संस्थेच्या नर्मदा कॉलेज ऑफ सायन्स व आर्ट्स मोहाडी जि. भंडारा या प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ आणि संदर्भाधीन दिनांक १५.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार संदर्भ क्र. १ अन्वये इरादापत्र प्रदान करण्यात आले होते. तथापि, संबंधित संस्थेच्या अंतिम मान्यतेकरिता विद्यापीठामार्फत प्राप्त अनुपालन अहवालाची उपरोक्त शासन निर्णयातील निकषांप्रमाणे छाननी केली असता, सदर प्रस्ताव शासन निर्णय दिनांक १५.०९.२०१७ मधील “परिशिष्ट- क” मधील खालील निकषांची पूर्तता करीत नसल्याने नामंजूर करण्यात आला होता. संबंधित संस्थेच्या नवीन महाविद्यालयाच्या प्रस्तावास अंतिम मान्यता नामंजूर करण्यात आल्याविरुद्ध संस्थेने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे याचिका क्र. ४४९९/२०२४ दाखल केली होती. प्रस्तुत याचिका प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाचे संदर्भ क्र. ३ येथील आदेश विचारात घेता सौजन्य शिक्षण संस्था, कन्हाळगांव ता. मोहाडी, जि. भंडारा या संस्थेच्या नर्मदा कॉलेज ऑफ सायन्स व आर्ट्स मोहाडी जि. भंडारा या नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

याचिका क्र. ४४९९/२०२४ प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाचे दिनांक ०१.०८.२०२४ रोजीचे आदेश विचारात घेता सौजन्य शिक्षण संस्था, कन्हाळगांव ता. मोहाडी, जि. भंडारा या संस्थेच्या नर्मदा कॉलेज ऑफ सायन्स व आर्ट्स, मोहाडी जि. भंडारा या नवीन महाविद्यालयास खालील विवरणपत्रात नमूद केल्याप्रमाणे, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (छ) नुसार शासनास असलेल्या अधिकारांचा वापर करून व खालील विहित केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षात कायम विना अनुदान तत्वावर अंतिम मान्यता देण्यात येत आहे.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर	
संस्थेचे व महाविद्यालयाचे नाव	विद्याशाखा
सौजन्य शिक्षण संस्थेचे नर्मदा कॉलेज ऑफ सायन्स अँड आर्ट्स, मोहाडी, ता. मोहाडी, जि. भंडारा-४४१९०९	१) बी.ए.-१२० विद्यार्थी- (माध्यम-मराठी)-२ अनिवार्य भाषा व ४ ऐच्छिक विषयांसह २) बी. एस्सी.-१२० विद्यार्थी (माध्यम-इंग्रजी)- २ अनिवार्य भाषा व ५ ऐच्छिक विषयांसह.

२. अटी व शर्ती:-

- वरील विवरणपत्रातील महाविद्यालयाची मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विनाअनुदानित तत्वावर राहिल. तसेच सदर महाविद्यालयांच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वेतन व वेतनेतर दायित्व शासनावर असणार नाही.
- वरील नवीन महाविद्यालय / संस्थेने त्यांच्या विभागीय सहसंचालकांकडे ते भविष्यात कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करणार नाहीत, असे हमीपत्र रु.५००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्प पेपरवर सादर करावे.
- वरील महाविद्यालयाने संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषांनुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार अध्यापक / कर्मचारी वर्ग नेमणे आवश्यक असून, इतर सर्व आवश्यक पायाभूत सोयी उपलब्ध कराव्यात व त्याची खात्री विभागीय सहसंचालकांनी करावी आणि तद्नंतरच उपरोक्त अट क्र. २ मधील प्रमाणपत्र प्रमाणित करून विद्यापीठास द्यावे.
- महाविद्यालये / संस्थेने हमीपत्र सादर केल्याशिवाय आणि तसे विभागीय सहसंचालकांचे प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (ऑफिलिएशन ऑफ कॉलेजस बाय युनिव्हर्सिटीज) रेग्युलेशन, २००९ मध्ये महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याबाबत विहित निकषांची पूर्तता केल्याशिवाय संबंधित महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याची कार्यवाही विद्यापीठाने करू नये.
- वरील महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नयेत.
- मंजूर करण्यात आलेल्या महाविद्यालयाने सक्षम प्राधिकरणाने विहित केलेल्या कालमर्यादेत नॅक मुल्यांकन करून घेण्यासाठी प्रयत्न करावा व याबाबत पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहिल.
- ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे आवश्यक आहे. संलग्नीकरण किंवा इतर शिखर संस्था/केंद्रीय नियामक मंडळे यांची परवानगी मिळण्यास विलंब झाल्यामुळे जर महाविद्यालय त्या शैक्षणिक वर्षात सुरु होऊ शकले नाही तर, त्या शैक्षणिक वर्षाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य राहिल. अन्यथा दिलेली परवानगी आपोआप रद्द समजण्यात येईल.

- ८) विद्यापीठांनी शासन निर्णयाचे अवलोकन केल्याशिवाय संलग्नता देण्याची प्रक्रिया सुरु करू नये. विद्यापीठांनी संलग्नतेबाबतचा पूर्तता अहवाल संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना पाठवावा.
- ९) संबंधित विद्यापीठांनी व विभागीय सहसंचालकांनी मंजूर करण्यात आलेल्या नवीन महाविद्यालयांचा नियतकालिक आढावा घेऊन, सदर महाविद्यालयांमध्ये मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी दिसून आल्यास, सदर महाविद्यालयांची मान्यता रद्द समजून तसे आदेश विभागीय सहसंचालकांनी काढावेत आणि ते शासन व संबंधित विद्यापीठाकडे पाठवावेत.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०२१७१२४३१०२५०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक मांडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १.मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २.मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३.मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४.मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५.मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६.अपर मुख्य सचिव (उ.व तं.शि. वि.), मंत्रालय, मुंबई.
- ७.संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८.विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर.
- ९.कुलसचिव, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ नागपूर.
- १०.विशि-५/विशि-४, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११.संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत).
- १२.निवडनस्ती (मशि-४).